

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

25:TE ÅRG.

DEN 18 NOVEMBER 1923.

N:o 7.

Efter porträtt.
Kliché: Aug. Sjöbergs Klichéanst., Gbg

Stark v. Wiscumbey

Kaln.ar Stott.
Foto. Wisth, Kalmar.

ERIK MARKS VON WÜRTEMBERG.

TILL PORTRÄTTET Å FÖREGÅENDE SIDA.

Den så oförmodat uppkomna utrikesministerkrisen fick den 11 november, omedelbart efter konungens hemkomst från bröllophögtidigheterna i England, sin lösning därigenom, att t. f. presidenten, förutvarande justitierådet frih. Erik Marks von Würtemberg då utnämndes till hr Hederstiernas efterträdare. Personvalet har uppenbarligen letts av regeringschefens önskan att ge detsamma en politiskt färglös karaktär och kan väl även så till vida betraktas som lyckligt, att den nye excellensen på alla håll, där man haft personlig beröring med honom, är högt skattad för sina gedigna personliga egenskaper och att han även i internationella kretsar åtnjuter stadga anseende för sina insikter på folkrättens område och sitt intresse för folkförbundsinstitutionerna och rättens förverkligande även i förhållandet staterna emellan.

Erik Teodor Marks von Würtemberg är född den 11 maj 1861 å Torvsäter i Björnlunda socken av Södermanlands län och är äldste son till underlöjtnanten Ulrik Johan Teodor Ludvig Marks von Würtemberg och hans maka Klara Gustava Kjellgren. Fädernesläkten leder, som ättenämnet antyder, sitt ursprung från Tyskland, men redan under trettioåriga kriget trädde den i svensk tjänst och under Carl XII:s norska krig ådagalagd tapperhet i fält bidrog både till ättens adlande år 1720 och till den ena av de dåvarande två släktternarnas upphöjande till friherrlig värdighet år 1759. Efter att ha avlagt mogenhets-examen vid Nyköpings högre allmänna läroverk 1878 kom Erik Marks von Würtemberg som student till Uppsala, där han först avlade filosofie kandidatexamen och därefter ägnade sig åt juridiska studier, som utmynnade i juris utriusque kandidatexamen år 1885. Sedan han därefter tjänstgjort i domsaga och suttit sina ting, mottog han 1887 vice häradshövdinge-utnämning av Svea hovrätt, där han nu fortsatte sin domarepraktik först som fiskal och sedan som adjungerad ledamot samt år 1894 utnämndes till assessor. Samma år blev han tillförordnad och fyra år senare ordinarie revisionssekreterare, varpå han år 1900 utnämndes till domhavande i Södra Åsbo och Bjäre häraders domsaga i Skåne.

Så synnerligen mycken tid blev det honom emellertid icke förunnat att ägna åt sin nya domsaga. Utrustad även med ett teoretiskt-juridiskt skarpsinne utöver det vanliga måttet och som i Uppsala lätt skulle ha fört honom in i de akademiska lärarnes led, om han velat, hade han redan som revisionssekreterare tagits i anspråk för varjehanda lagstiftningsuppdrag och bl. a. varit sekreterare i fiskelagskommittén och kommittén för utredning av frågan om statsverkets ansvar för skada, som uppstår för enskilda genom vissa ämbetsbrott. År 1896 blev han ledamot av justitiedepartementets lagbyrå och kvarstod som sådan vid sin häradshövdingeutnämning. Redan året efter denna förordnades han nu att vara svensk ordförande i den skandinaviska kommitté, som inledde det nya fruktbara samarbete på civillagstiftnings område, vars första och hittills förträffligaste frukt blev 1904 års lag om köp och byte av fast egendom. Redan året förut hade han efter fullgjort kommittéuppdrag blivit utnämnd till justitieråd.

Då Karl Staaff år 1905 gick att bilda Sveriges första vänsterminister, var han angelägen att till medarbetare förvärva sig sin gamle Uppsala-väns beprövade kraft. Han lyckades ock vinna honom till konsultativt statsråd, men det var en offentlig hemlighet, att justie-ministerportföljen, som Staaff av hänsyn till rösträtsfrågan till en början tog i egna händer, så snart ske kunde var avsedd att överlätas på honom. Detta kom på grund av kända förhållanden icke att ske, men det är allmänt känt, att han har en väsentlig andel i den juridiska utformningen av de lagändringar, vilka rätt oegentligt kallades Staafflagarne och efter heta debatter antogs vid 1906 års riksdag. Genom dessa utsträcktes straffbarheten för uppmaning till brott att gälla jämväl indirekt uppmaning till brott genom prisande av brottslig handling. Dessutom höjdes straffmaximum för offentlig uppmaning till brott samtidigt med att å den s. k. upprorsparagrafen gavs en formulering, som medgav en mindre upprörande rättstillämpning än som tidigare understundom förekommit. I riksdagsdebatten framträdde han däremot icke, ehuru han

redan 1898 som sekreterare i det särskilda utskottet för behandling av förslaget till lag angående äkta makars rättsförhållanden haft tillfälle att göra bekantskap med det parlamentariska maskineriet.

Vid ministären Staaffs avgång i maj 1906, återgick frih. Marks von Würtemberg till Högsta domstolen som justitieråd och hade därvid som ledamot i lagrådet betydelsefulla uttalanden rörande de förslag till arbetsavtalslagstiftning, som den Lindmanska regeringen, under intrycket av storstrejken och vad därmed sammanhängde, vid 1910 och 1911 års riksdagar, ehuru utan resultat, sökte genomdriva. Då Staaff på hösten år 1911 bildade sin andra ministär, tillbjöds Marks von Würtemberg utrikesministersposten, men han ansåg sig då av personliga skäl förhindrad att mottaga anbudet. I stället förändrades han två år senare att åter lämna sitt justitierådsämbete för att inträda som ledamot i den s. k. renbeteskommissionen och hade de följande åren jämväl säte i lappskolekommittén och den norrländska kolonisationskommittén, i vilken sistnämnda han innehade ordförandeplatsen. År 1919 återvände han slutligen till det samskandinaviska lagstiftningsarbetet, i det han då förordnades till svensk ordförande bland de kommitterade, som hade i uppdrag att uppgöra förslag till en gemensam nordisk försäkringslagstiftning. Då president Westring 1920 togs i anspråk för ordförandeposten i processkommissionen, förordnades han slutligen till dennes ställföreträdare i Svea hovrätt.

Vid denna tid hade hans intressen emellertid i avsevärd grad dragits från privat- till folkrättens område. Åren 1919—20 anlätades han som särskild sakkunnig i folkrätt inom utrikesdepartementet och var sistnämnda år en av de svenska delegerade under fredskonferensen i Paris. Sedermera har han innehaft särskilt uppdrag som en av Sveriges delegerade i Ålandsfrågan och haft säte i kommittén för Ålandsöarnes neutralisering samt åren 1919 och 1923 representerat vårt land vid Nationernas förbunds assemblyer i Genève. Därstädes har han både som jurist och som personlighet förstätt göra sig högt skattad, i förra hänseendet särskilt vid tolkningen av förbundsakten och utarbetandet av förslag till en internationell förlikningsinstitution: han är även ledamot av den permanenta internationella domstolen i Haag. I besittning av synnerligen gedigna språkkunskaper, däri behagligt avstickande från flertalet svenska representanter i de mellanfolkliga rådslagen utanför den diplomatiska kariatären, har han haft goda tillfällen att också vara verksam under hand och framträdde i år även offentligt med en livligt senterad, av varm indignation buren protest mot den tankegång, som i sammanhang med Mussolinis Korfu-kupp ville medgiva, att det fanns en annan rätt för de stora än för de små staterna. Säkerligen skall man i Finland i sin misräkning över det sätt, varpå herr Hederstiernas finlandsvänliga uttalande mottogs av den svenska folkopinionen, och den påföljd detta uttalande hade för honom själv, finna en viss kompensation i att till hans efterträdare utsetts en man med frih. Marks von Würtembergs utpräglade, kompromissfria sinne för rätten.

Av juridiska fakulteten i Uppsala mottog han 1907 som ett erkännande för sina juridiska förtjänster den veckade hatten.

Redan som student hade frih. Marks von Würtemberg lagt i dagen vidsträckt kulturella intressen utanför sitt fack. Särskilt gjorde sig hans musikaliska begäring gällande och hans intresse för tonkonsten har icke minskats med åren. I Musikaliska akademien invaldes han redan år 1908 och han har som ledamot däri hört till dem, som i främsta ledet verkat för åtgärder från det allmännas sida i syfte att göra god musik tillgänglig för så vida kretsar som möjligt. Vid regeringsrådet Walls avgång som akademiens präses för ett par år sedan utsågs han också till dennes efterträdare. I Svenska folkkonsertförbundet har han fungerat som ordförande.

I politiskt hänseende har han städe förblivit sin liberala grundskådning trogen och hans inträde i den nuvarande regeringen betyder givetvis häri ingen förändring.

Sin maka har han hämtat från Italien. År 1895 ingick han äktenskap med Olga Caroline Matilde Kotzian.

Efter fotografier.

Klitch: Goss, Gp.

ÅRKEBISKOP SÖDERBLOM I FÖRENTA STATERNA: Bankett given av Svenska Klubben i Los Angeles den 10 oktober.

Men anledning av konsul C. J. F. Ljunggrens 65-årsdag den 4 november har styrelsen för Kristianstads museum låtit modellera en större medaljong med konsul Ljunggrens bild i profil, omgiven av en lagerkrans samt inskriften: "C. J. F. Ljunggren, museets grundläggare". Medaljongen är utförd av medaljgravör Sven Kulle samt gjuten i brons hos Herman Bergmans konstgjuteri.

*

Ett ståtligt kyrkojubileum högtidligt hölls den 4 november i Hedvigs kyrka i Norrköping, då nämligen 250 år förflutit sedan dess invigning. Jubileet högtidligt hölls med en stämningsfull minnesgudstjänst, varvid biskop Personne höll ett kärnfullt tal och kyrkoherde Eklund en vacker predikan, varjämte han med några ord återkallade i minnet kyrkans historia. Ursprungligen var templet avsett att bli en Tysk kyrka, men dess namn förändrades sedermera. Invigningen ägde rum Allhelgonadagen 1673, förrättad av biskop Terserus och under närvaro av Karl XI och änkedrottning Hedvig Eleonora. Under de svåra krigsåren i början av följande århundrade skövlades kyrkan 1719 av fienden men återuppbyggdes under stora uppoffringar. — Vid den nu firade högtidliga minnesgudstjänsten assisterade ej mindre än 10 prästmän i vacker ornat.

Efter fotografier.

Klitch: Sjöberg, Gbg.

BRONSMEDALJ TILL KONSUL C. J. F. LJUNGGRENS 65-årsdag den 4 november. (Se nr 5).

Till bilder å sid. 100.

Konung Gustaf kvarstannade efter kronprins Gustaf Adolfs bröllop ännu några dagar i England. På söndagen bevistade han tillsammans med prins Vilhelm gudstjänsten i Svenska kyrkan, som var vackert smyckad och fylld av en fulltalig menighet. Redan samma dag begav konungen sig ut till Exeter, där han gästade Sir Trehawke och lady Kekewich. Även där hyllades han av anseliga folkmassor och fick överallt ett synnerligen hjärtligt mottagande. På måndagens afton var konungen åter i London, och dinerade då hos chilenske ministern. Påföljande dag var han luftfartsministerns, den från sina Sverigebesök i sommar välbekante sir Samuel Hoares gäst och på onsdagen anträd-

Foto. Een, Norrköping.

Klitch: Aug. Sjöbergs Klitchanst., Gbg.

HEDVIGS KYRKA I NORRKÖPING 250 ÅR. Minnesgudstjänst den 4 november.

Överst t. v.: KONUNGEN OCH PRINS VILHELM (längst fram t. h.) BEVISTA GUDSTJÄNSTEN I SVENSKA KYRKAN I LONDON.

Övriga bilder: KONUNGEN GÄSTAR SIR TREHAWKE OCH LADY KEKEWICH PÅ PEAMORE HOUSE I EXETER. Överst t. h. Konungen och lady Kekewich efter gudstjänst i Exeter-katedralen; därunder t. v. Konungen planterar ett träd i slottsträdgården, t. h. samtal med arrendatorer under en promenad på ägorna.

Forts. fr. föreg. sida.
des återfärden från Sheerness ombord på pansarbåten Sverige. En besvärande tjocka åstadkom någon försening, men fartyget anlände på lördagen efter en god resa till Malmö. Konungen sammanträdde redan där med statsrådet Ekeberg, som nedrest i och för dryftande av den genom utrikesministern

År 1904 fotografier.

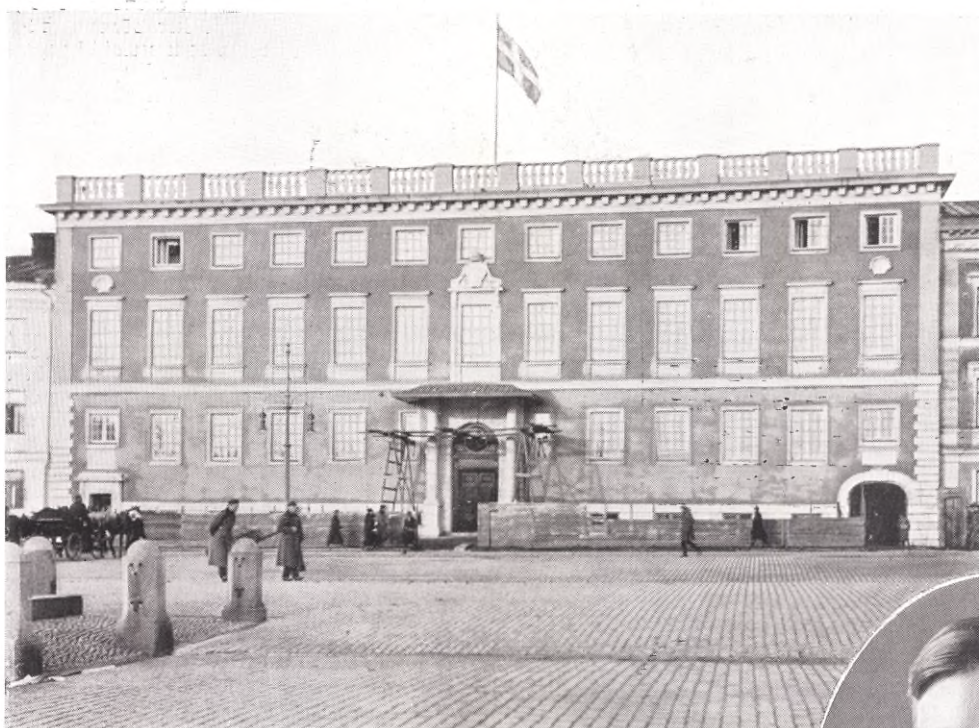
Klické: Aug. Sjöbergs Kitchensal, Göteborg

Hederstiernas tal uppkomna situation, som omedelbart påkallade konungens handläggning.

Foto. Ohm, Malmö.
KONUNGEN ATER HEMMA. Ankomsten till Malmö den 10 november ombord å pansarbåten "Sverige", åtföljd av prinsarne Gustaf Adolf och Vilhelm samt uppvakning. T. v. Konungen hälsas välkommen av landshövdingen greve De la Gardie; t. h. Statsrådet Ekeberg som nedrest för att lämna H. M:t redogörelse för den situation, som inträtt med anledning av nu avgångne utrikesministern Hederstiernas tal (Se föregående n:r samt sid. 98 i föreliggande n:r).

Kliché: Guts Kistogrå & Klichéanstalt, Öbg.

4. 7er fotografert.
Kliché: Aug. Sjöbergs Klichéans.-, Gbg
 DET NYA SVENSKA LEGATIONSHOTELLET I HELSINGFORS. Som synes av vår i dessa dagar nytagna foto. står det nya ministerhotellet i sin rena Tessinska stil nu färdigt till det yttre medan inredningen ännu pågår.

Vidst. portr.: KAPTEN CARL ROTHE. Nyutnämnd finsk militärattaché i Sverige, Norge och Danmark. — Efter porträtt.

nade sig efter år 1912 avlagd studentexamen åt juridiska studier, men deltog efter dessas avslutande i frihetskriget. Efter fredens inträde tjänstgjorde han i Karelska kavallerijägarregementet, därvid en tid som adjutant hos general Linder. Kapten Rothe avlade aktiv officersexamen 1920, vilket år han även blev vice häradshövding och inträdde som byråchef i krigsdepartementet. Kaptensutnämningen följde 1922 och nu i år förordnandet till militärattaché.

Som ett apropos bringa vi även en alldeles nytagna bild av det ännu icke i alla detaljer färdiga, ståtliga svenska ministerhotellet i Helsingfors.

De svensk-finska politiska och kulturella förbindelserna ha under senaste tiden av skilda orsaker blivit föremål för den största uppmärksamhet. Det är också med intresse man erfar att vår grannrepublik i dagarna utnämnt den första militärattachén för de skandinaviska länderna. Till den viktiga postens innehavare har utsetts byråchefen vid försvarsministeriets allmänna krigsdepartement, kapten Carl Rothe.

Kapten Rothe äg-

Till bilder å sid. 106.

Bonar-Laws begravning ägde rum i Westminster Abbey den 5 november under gripande former. Konung Georg hade i sitt ställe sänt prinsen av Wales, som uppbar en av flikarna på det praktfulla bärtäcke, vilket täckte kistan med den döde statsmannens aska. Den nuvarande premiärministern jämte flera av landets främste politiker visade den bortgångne samma hedersbevisning, varjämte änkedrottningen m. fl. kungliga och M. Poincaré lät sig representera. Personligen närvaro också flera av de till imperiekonferensen samlade statsmännen samt Lloyd George. Med högstämmd sång och efter en vacker predikan av domprosten i Westminster sänktes urnan ned i det hedersrum, som beretts den i Englands Pantheon.

Till bild å sid. 106.

Allhelgonadagen i Paris blev en lång och vacker hyllning åt de tappra, som fallit i kriget. Till Triumfbågen, där den okände soldaten vilar, vallfärdade tusenden och åter tusenden,

Amatörfoto kapten B. Lindgren.

Kliché Sjöberg, Gbg.

”FIDRA” I SVÅR STORM under överfarten till England. Löjtnant Sune Tamm vid rodet.

som med blommor och tårar hedrade de fallna och funno ett uttryck för sin sorg. Mot kvällningen tätade de besökandes skaror än mer och man följde med den spändaste uppmärksamhet den rörande enkla lilla ceremonien, då två genom kriget föräldralösa små barn tände ett par ståtliga, förgyllda facklor, som en kort tidrymd skulle brinna till de dödas ära. Den 11 november, årsdagen av vapenstillståndets avslutande, skola de nämligen efterträdas av en enda liten, till evärdliga tider brinnande låga.

Till bild å sid. 105.

M. Armand Bernarzi är nu definitivt utnämnd till Frankrikes envoyé extraordinaire och ministre plénipotentiaire i Stockholm. M. Bernard har förut beklätt posten som prefekt i departementet Alpes-Maritimes och därunder ofta kommit i personlig beröring med konung Gustaf under dennes årliga besök vid Rivieran.

Genrebilder,

i ämnesval och utförande lämpliga för vignetten å ytterromslaget, **äro välkomna samt honoreras vid användandet.**

REDAKTIONEN.

Vid en nyligen i New York avhållen årlig **kanotregatta** lyckades ett svenskt lag inkomma som tvåa. Banan, som var 7½ eng. mil, tillryggalades av det vinnande laget i tävlingen för doubles på 2 tim. 10 min. och 28 sek., medan svenskarna J. Rydmark, St. Wollmar, T. Dahllöf, S. Wollmar och A. Öhrwall använde endast 1 minut och 10 sek. mer. Kanoten ”Lean and rest” med den svenska besättningen fullgjorde sålunda i svår sjö och bland mer än 30 konkurrenter en synnerligen lyckad segling och vann en vacker sportslig framgång.

SVENSK FRAMGÅNG I KANOTREGATTA I NEW YORK.

20 fot kanoten ”Lean and Rest” med dess svenska ägare och svenska besättning: fr. v.: J. Rydmark (Göteborg), St. Wollmar (Malmö), T. Dahllöf (Göteborg), S. Wollmar (Malmö), A. Öhrwall (Göteborg). Våra duktiga landsmän erövrade 2:a pris i sin klass bland 70 tävlande om mästerskapet för 1923. Starten i Sheephead Bay.

Efter fotografier.

Kliché Aug. Sjöbergs Klichéanst., Gbg.

HUNGERREVOLT OCH PLUNDRINGAR I BERLIN.

Liffr fotografier.

Kliché: Sjöberg, Gbg.

1. En av mängden pryglad bedragare bortföres av polisen.
2. En galizisk jude som handlat med utländsk valuta och tillnarrat sig guldmark mot nära värdelösa pappersmark häktas.
3. Plundrare tagas på bar gärning och genompryglas med de vid polisen nyinförda gummibattongerna.
4. En ertappad plundrare bortföres.
5. Man måste legitimera sig för att få tillträde till "Ghetto".
6. Butikerna tillbommade och en av gatorna, Liniensstrasse, besatt av skyddspolisikaren.

Tysklands inre förfall får dagligen allt skarpare uttryck. Arbetslösheten och de vanvetligt stigande priserna på livsfrönödenheter driva befolkningen till förtvivlade steg, oärlighet i handeln, butiksplundringar, demonstrationer och rena gatuupplopp. Jäm-sides med hungeroroligheterna gå judeförföljelser, vilka i sin grymhet också de äro ett utslag av sinnenas upprivna och förtvivlade tillstånd. Berlin har helt naturligt såsom storstad varit skådeplatsen för många sådana uppträden, men på det hela taget härskar likväl i rikets norra delar lugn.

Den hotande ministerkrisen har ännu icke medfört Stresemanns avgång, men under den senaste veckan ha händelserna i Bayern utvecklats sig med dramatisk intensitet. Nationalisternas sedan länge förutsagda kontrarevolution ägde verkligen rum den 8 november, samma dag som den tyska republiken för fem år sedan upp-

Efter fotografier.

EN MÄRKLIG GRUPPBILD: Medlemmar av det ex-kungliga Huset, kronprins Rupprecht (1), prinsarne Leopold (2) och Aljons (3), generalstatskommisarie von Kahr (4) och ministerpresidenten von Knilling (5). Bilden iagen den 4 nov. vid grundstenläggningen till ett krigsmonument i München. Därunder t. v. HITLER MED SIN STAB I KRIGSBEREDSKAP. Hans och general Ludendorffs första stora kuppförsök

Kliché: Aug. Sjöbergs Klichéanst., Göt.

Efter fotografier.

Kliché: Göts, Göt.

rättades. Generalstatskommisarien v. Kahr höll i närvaro av flera ministrar ett stort möte, då Hitler, åtföljd av stormtrupper trängde in i salen och började tala. I hetsande ord och hälsad av stormande jubel förklarade han såväl den bayerska regeringen som riksregeringen avsatta. Han föreslog i stället von Kahr som statsföreståndare och Poehner till ministerpresident. Själv ville han bli rikets överhuvud och general v. Ludendorff skulle vara riksarméns ledare medan general v. Lossow skulle bli riksvärnsminister. Trupperna skulle sätta sig i marsch mot Berlin. Men detta storstättliga program föll i spillror redan dagen därpå, då von Kahr och von Lossow förklarade sig ha

Forts. å sid. 107.

EX-KRONPRINS WILHELM ÅTER I TYSKLAND från 5-årig landsflykt i Holland. Två bilder av kronprinsen i Wieringen.

Efter fotografier.

Kliché: Göts, Göt.

PRINS VIGGO AV DANMARK, yngste son till prins Valdemar, konungens farbroder, född 1893, och av det i sådana ärenden alltid beställsamma men i detta fall ovanligt samstämmiga ryktet förklarad stå inför sin förlovnings med en ung amerikansk dam av framstående familj. — Foto: Håll, Kjömm. Klische: Sjöberg, Gbg.

direktör Axel Vännersten. Det förnämsta resultatet av konferensen utgjordes av en internationell konvention avse-

En av Nationernas Förbunds ekonomiska råd inkallad *internationell tullkonferens* har sammanträtt å folkförbundets sekretariat i Genève den 15 okt.—3 nov. varvid 35 stater voro representerade. Sverige företrädades av generallulldirektör H. Themptander och av generalkonsuln och chefen för utrikesdepartementets speciella handelsavdelning K. Bergendahl, varjämte byråinspektören i generallullstyrelsen C. E. L. Sandquist som sekreterare medföljde de delegerade. Såsom en av representanterna för internationella handelskammaren närvar förutv. statsrådet

Foto: Malstrom, Stum. Klische: Sjöberg, Gbg.
V. OSINSKIJ, chef för ryska handelsdelegationen i Sverige, vilkens uttalanden i samband med svenske utrikesministerns tal väckt förvånad upprörksamhet här i landet.

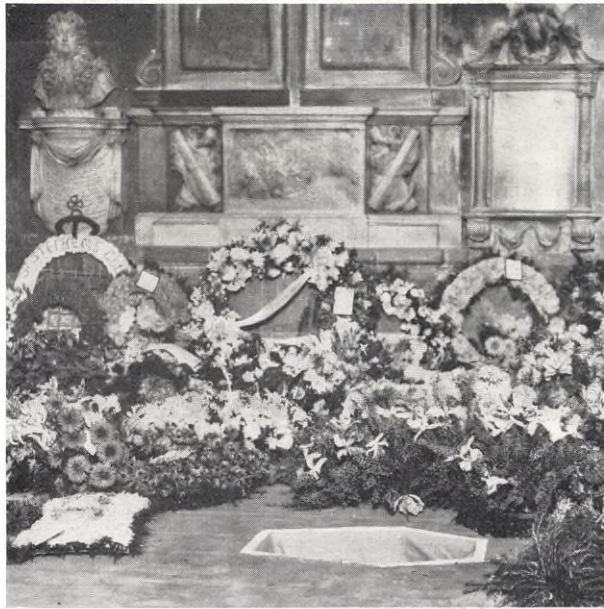

Efter porträtt. Klische: Sjöberg, Gbg.
M. ARMAND BERNARD, Nyutnämnd Fransk minister vid Svenska Hovet.
Text å sid. 102.

ende att få en viss enhetlighet i tullbehandlings formaliteter. Under konferensens förhandlingar framhölls också export- och importförbudens stora nackdelar för handeln och beslöts uttala önskemål om att trafiken skulle givas tillfälle anlita tullverket även på övertid och mot särskild ersättning.

INTERNATIONELL TULLKONFERENS I GENÈVE den 15 oktober—3 november. — Svenska regeringens representanter voro generallulldirektören H. Themptander (1), generalkonsul K. Bergendahl (2) samt såsom sekreterare byråingenjören E. Sandquist (3); internationella handelskammarens svenske representant var förutv. statsrådet A. Vännersten (4); som konferensens ordförande fungerade jungferade lord Buxton (5). I infällningen: Förstoring av den svenska gruppen. — Efter fotografiska Klische: Sjöberg, Gbg.

BONAR LAW, förutvarande premiärminister och den 30 oktober avliden (se nr 6) begraves i Westminster Abbey under stor högtidlighet och utomordentlig anslutning. Överst t. v. Den blomsterhöljda graven i Westminster Abbey; t. h. På väg till Westminster Abbey: Processionen, i vilken märkes prinsen av Wales (X), premiärministern, parlamentets talman, Mr. Asquith, lord Beaverbrook, mr Austen Chamberlain och mr Ramsay MacDonald. Nederst t. v. Blomsterhyllningen efter kistan. T. h. FRÅN PARIS: Facklor vid "den okända soldatens grav" på Allhelgonadagen. — Texter å sid. 102

Efter fotografier. Bilden Aug. Sjöbergs Klubbans, Gbg

Rftr fotograf.

KONUNG BORIS AV BULGARIEN inviger en ny järnvägslinie från Vidin. Klické Zug, Sjöbergs Klickéanst., Gbg

Till bild å sid. 111.

Den lilla byn Viby på Venngarns kungsgårds område i Uppland har blivit föremål för en alldeles särskild undersökning av amanuensen vid Nordiska museet Sigurd Erixon. Undersökningen, som företagits på initiativ av doktor O. Janse, har givit vid handen, att Viby med sina många för olika ändamål uppförda knuttimrade och halmtäckta byggnader, är en av de få Upplandsbyar, som ännu ej blivit isärflyttade och alltså är av största betydelse som allmogekulturminnesmärke. Både amanuensen Erixon och doktor Janse ha på det livligaste förordat, att byn i denna sin egenskap må konserveras, så mycket mera som därigenom också större säkerhet

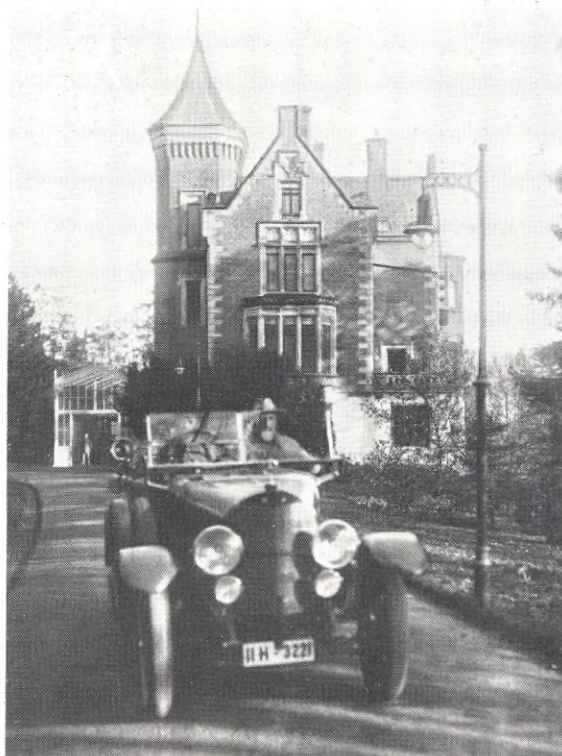
Forts. fr. sid. 104.

gått med Hitler endast under vapnets hot och att de i stället med riksvärnstruppernas hjälp ville bekämpa rö-

relsen. Den ur fångelset flyktade kapten Ehrhart, som betraktas som en god militär ledare lär även han ha tagit v. Kahrs parti. De lyckades också snart bli herrar över upproret. Hitler flydde men häktades och Ludendorff togs till fånga men lösgavs åter. Trots att Hitler och Ludendorff sålunda lidit ett grundligt första nederlag, har folkstämningen icke lugnat sig och många röster höjas mot von Kahr. Situationens oklarhet ökas också därigenom att v. Kahr allt fortfarande ämnar bekämpa riksregeringen i Berlin och söka stäcka marxismen, som enligt dessa högerbayrare bringat landet i fördärv. Man kan ännu vänta överraskningar från denna framför andra oroliga landsdel.

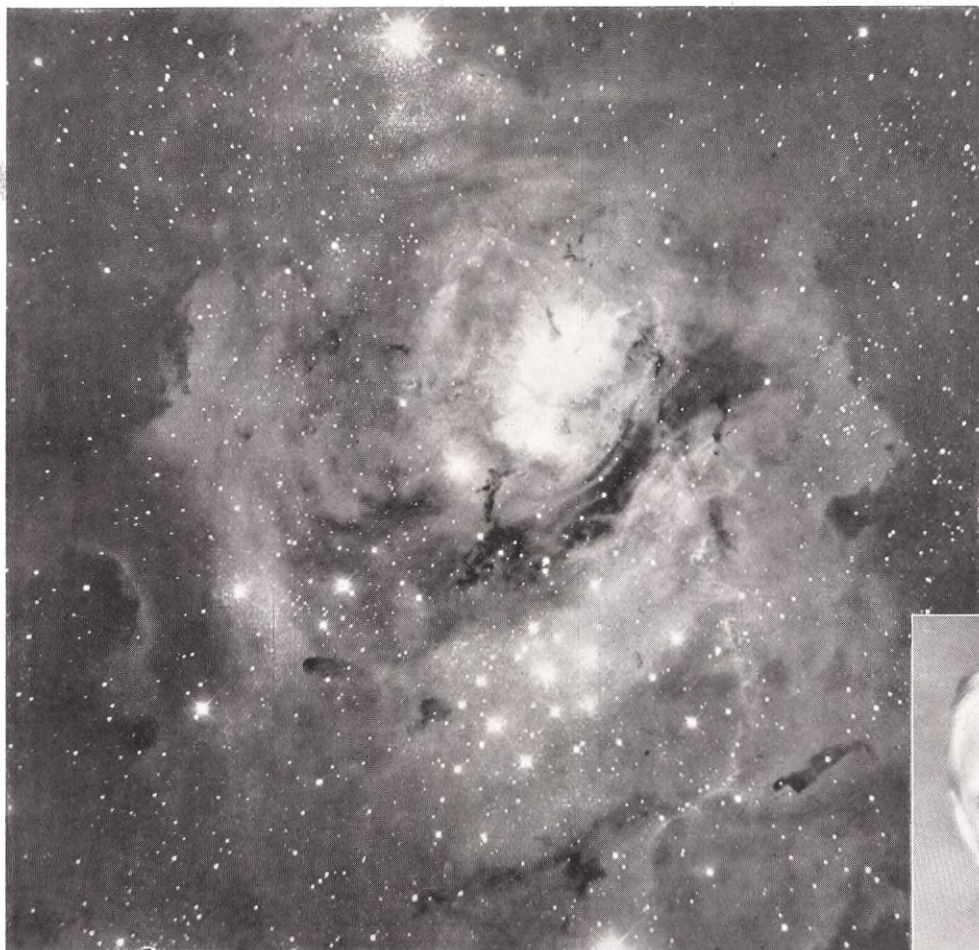
Tysklands exkronprins Wilhelm har också i dagarna med riksregeringens tillstånd återvänt till Tyskland från sin femåriga landsflykt i Wieringen i Holland. Han har tagit uppehåll på sitt slott Oels i Schlesien.

skulle vinnas för de i byns ena utkant belägna resterna av grundmurarne till Viby gamla cistercienserkloster, vilka också voro den första anledningen till undersökningen av byn.

EXKONUNG FERDINANDS AV BULGARIEN VILLA I COBURG I BAYERN. Den landsflyktige exmonarken på promenad i omgivningarne. — Rftr fotograf — Klické Sjöbergs Gbg.

Överst:
Den vackra gasnebulosan Messier 8 i Skytten, efter originalfoto från Mount Wilsonobservatoriet. Dess kaotiska utseende är typiskt för de oss relativt närbelägna gasnebulosorna, och den är, som ses å bilden, sammanhängande med en stjärnhop. Dess avstånd är skattat till c:a 1600 ljusår.

Nedanstående porträtt:
DEN HOLLÄNDSKE ASTRONOMEN PROF. J. C. KAPTEYN.
F. 1851. † 1922.
(Se H. 8, D. XXIII: 44.)
Efter porträtt.

Nederst t. h.:

En av de vackraste s. k. spiralnebulosorna — nebulosan N. G. C. 4594 efter originalfotografi från Mount Wilson-

Nedanstående porträtt:
DEN TYSKE ASTRONOMEN H. SEELIGER,
F. 1849, ännu levande i München. Efter porträtt.

stoft. Nebulosan avlägsnar sig från oss med en hastighet av 1180 km. i sek. och roterar dessutom mycket hastigt. Frågan om spiralnebulosornas natur och av-

stånd är ännu icke avgjord, men om de äro avlägsna stjärnsystem skulle denna nebulosa ligga på ett avstånd av c:a 10 millioner ljusår.

Klitché Sjöberg, Gbg.

observatoriet. Den äger sannolikt en mycket regelbunden linsform och ses av oss från kanten, som är omgiven av ett mörkt band. Det senare torde vara mörkt

stånd är ännu icke avgjord, men om de äro avlägsna stjärnsystem skulle denna nebulosa ligga på ett avstånd av c:a 10 millioner ljusår.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

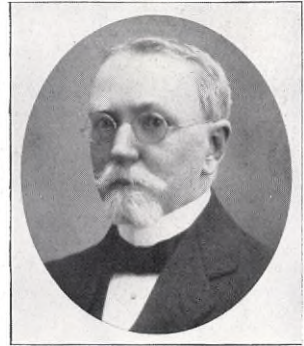
N. J. STARK.
Häradsdomare. F.d.Komm.-ordf.
m. m. — Molkom. — 80 år 2 nov.

G. H. SLETTENGREN.
F. d. Postmästare. — Västerås.
89 år 3 nov.

H. ROSSELL.
Dir. f. a-b. Molinderska konserve-
fabr. — Sthlm. — 60 år 2 nov.

C. G. T. HOLM.
Postmästare. — Nässjö.
60 år 9 nov.

I. A. BONNIER.
F. d. Bokförläggare. — Sthlm.
75 år 15 nov.*

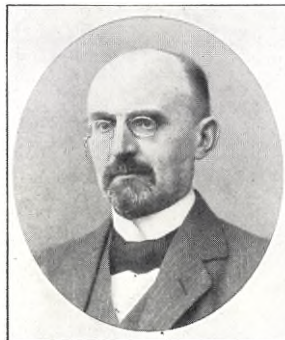
P. M. SUNDSTRÖM.
Sjökapten. Författare. — Drott-
ningholm. — 65 år 17 nov.

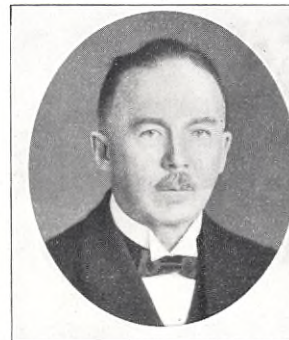
C. R. A. FREDBERG.
Redaktör. — Göteborg.
60 år 29 okt.*

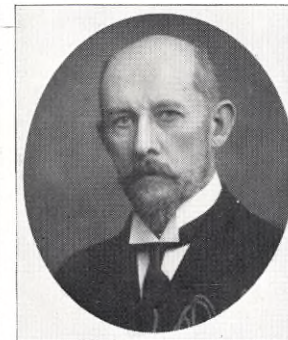
A. A. WALLGREN.
Operasångare. — Stockhol'm.
50 år 9 nov.*

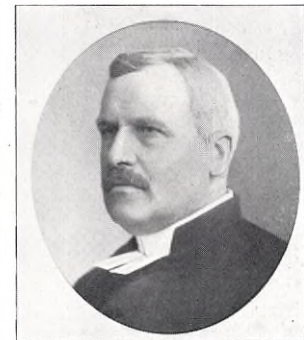
C. A. L. FAHLSTEDT.
F. d. Professor. — Stockholm.
60 år 19 nov.*

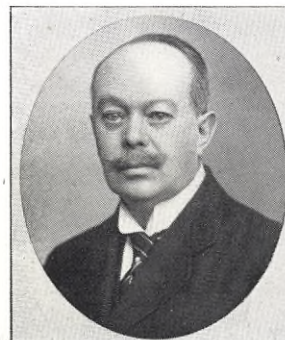
J. A. SÖDERLIND.
Provinsialläkare. — Vittangi.
60 år 19 nov.*

M. J. K. A. FORSSMAN.
Professor. — Lund.
55 år 22 nov.*

A. F. SIVARD.
Kyrkoherde. Kommunalman.
Dingtuna. — 50 år 16 nov.*

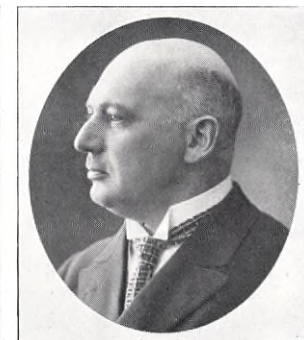
A. ERLANDSSON.
Byråingeniör. — Malmö.
60 år 13 nov.*

J. WIDÉN.
Förest. f. kem. stationen o. frö-
kontr.-anst. — Örebro.
60 år 20 nov.

F. G. HAMMAR.
Fabrikör. — Göteborg.
50 år 3 nov.*

H. O. SEGERBERG.
Andre stadsingeniör. — Karls-
krona. — 50 år 11 nov.

* Data å nästa sida.

Utsäde Aug. Sjöbergs Litografiska, 603

O. E. NORÉN †.
F. d. Redaktör. — Uppsala.
F. 1844. † 27 okt.*

L. M. WÆRN †.
F. d. Lektor. — Uppsala.
F. 1845. † 3 nov.*

O. P. KINCH †.
Grosshandlande. — Stockholm.
F. 1851. † 25 okt.*

A. BERGSTRAND †.
Länsveterinär. — Linköping.
F. 1860. † 18 okt.*
Kliché Aug. Sjöbergs Klichéanst., Gbg

ISIDOR BONNIER. Inneh. av firman Adolf Bonnier, k. hov- o. univ.-bokh. i Stockh. 67—04. Styr.-led. i Isaac Marcus boktr.-a.-b. sdn 73, kassaförvalt. i Sv. bokförlägg.-fören. sdn 87, stift. o. ordf. i Understödsfören. i Sv. bokhandl. 82. Red. o. utgiv. av Sv. bokhandl.-tidn. 76—85 o. 88—12. Kyrkoförestånd. i Mosaiska förs. i Stockh. 06—21.

CARL FREDBERG. Kontorist 80—83, medarbet. i Göteborgspressen fr. 84, korrespond. i landsortspresen 06—10, red. av flera illustr. tillfällighetstidskr. 92—18. Utg. ett antal skrifter, lokalhistor. skildringar m. m. En av de främste kännarne av det gamla Göteborg.

ÅKE WALLGREN. Elev v. Chalm. tekn. inst. 93—94, v. Musik. akad. 96—98; engast. v. Lombers operatorné 98—1900, v. K. Teatern sdn 1900. Utfört ett stort antal av operareportrens mest betydande djupa barytonpartier ss. Toreadoren i Carmen, Bazil, Mefisto, Wotan, Pogner, Gunther, Marke, Hans Sachs m. fl. Inneh. Litteris et artibus.

CARL FAHLSTEDT. Stud. 82, fil. kand. 86, univ.-stud. i Engl., Tyskl., Frankr., Ital. o. Span. 88—93, prof. dipl. v. univ. i Genua 93, prof. i franska spr. o. litt. i Nicastro 93—99; lär. i moderna spr. v. Beskowska skolan i Stockh. sdn sistn. år. Grundl. av samt förestånd. f. Sv. Bokhandl. skolan sdn 05. Medarbet. i Nord. Familjebok sdn 04. Lexikograf, läroboksutg. artik. i in- o. utl. tidn. Repr. f. Upps. univ. v. Giordano Brunofesten i Rom 89.

ALFRED SÖDERLIND. Stud. 84, med. lic. 93, ex. prov.-läk. i Klintehamns distr. 98—02, i Mala distr. 02, i Norsjö distr. 03, prov.-läk. i Vittangi distr. Norrb. l. sdn 05.

JOHN FORSSMAN. Stud. 87, med. lic. 97, med. dr. o. doc. i allm. patol. 98, e. o. prof. i allm. patologi, bakteriologi o. allm. hälsov. 1900, prof. sdn 09, allt v. Lunds univ. Hed.-led. av Kalmars nat. 01. Lunds univ. prorektor 16—19. Led. av Fysiograf. sällsk. i Lund o. Vetenskapssoc. i Upps. o. Vet.-akad. samt av K. Dansk Videnskab. Selsk. Med. förl. Stadfullm. i Lund 09—12.

AXEL SIVARD. Stud. 93, prästv. 01, kyrkoh. i Dingtuna sdn 21. Inneh. Stat. resestift. f. stud. av de kyrkl. förhåll. i Tyskl. 22. Ordf. i komm.-st. o. fullm.

BEETHOVEN-BREV. Forts. fr. sid. 108.

människor han lärt känna, sedan han lämnade sin fäderne- stad, och i ett annat brev talar han om att han icke känner någon högre ästundan än att alltid få leva tillsammans med dem.

Anledningen till detta brev och omständigheterna, under vilka det skrevs, kunna rekonstrueras på ungefär följande sätt: Beethoven hade en vacker vårdag i början av mars skrivit ett brev till Marie Bigot och inbjudit henne och hennes ungefär årsgamla dotter på en åktur, men fått ett avböjande svar, förmodligen emedan mannen Bigot fann det opassande. Följande dag synes Beethoven ha spisat middag hos Bigots, men, utan att vad som förevarit bragts på tal, hade miss-stämningen varit där. Genast vid hemkomsten och i en brådska, som bl. a. uttrycker sig i både piktur, interpunktion och ologiska satskonstruktioner, har så Beethoven skrivit detta brev till Bigot, vilket utgör en nästan ängestfull fråga, om han verkligen sårat Bigot och hans hustru genom sin lilla inbjudan. Han kan icke förstå vad det vore för oanständigt i att Marie och han skulle ha gjort en åktur till-

ANDERS ERLANDSSON. Avg.-ex. från Tekn. högsk. 85, anst. v. järnvägs-byggn. o. blev bitr. ing. v. Malmö—Kontinentens, Malmö—Simrishamns m. fl. järnvägars trafik 04, byråingenjör v. Malmö—Simrish. m. fl. järnv. 07. Förordn. stadsingenjör i Skanör o. Falsterbo 1904—19.

GUSTAF HAMMAR. Elev v. Chalm. inst. o. prakt. i London, ing. i den av fadern 57 i Göteborg, grundade firman C. M. Hammar f. tillv. av nat. instrument m. m., inneh. av firman sdn 97. Styr.-led. i Göteborg. hantv.- o. ind.-fören. 12—20, i Centrala arbetsgiv.-förb. 10, v. ordf. 12—15, i Bleck- o. platslag. mäst. yrkes-fören. i Göteborg. 1900, ordf. 10—16; led. av styr. f. Wahlqvist-Andalska stift. 08, ordf. 18—23.

OSCAR NORÉN †. Stud. 62, kamer.-ex. 64, e. o. not. i Kammarr. s. ä. med-arbet. o. red.-sekr. i olika tidn. 75—84, grundl. samt polit. red. av Svenska Dagbl. 84—85, medarbet. i Vart Land 86—87, red. o. utg. av Figaro 87—88; chef o. huvudred. f. Göteborg. Aftonbl. 89—99. Inköpte därefter egend. Borrud i Skaraborgens l. samt senare en egend. i Söderml.; var sdn ett 10-tal år bosatt i Uppsala.

LEONARD WÆRN †. Stud. 64, fil. dr. o. doc. i prakt. filos. v. Upps. univ. 75, förest. prof. i teoret. filos. där 77 o. 78; folksk.-insp. (Stockh. l.) 82—86; lektor v. Stat. h. lärarinnesemin. 84—14, detta lärov. rektor 89—04, förestånd. f. teoret. provårskursen v. Stockh. läroverken 03—15, tf. lär. i pedagogik o. psykolog. v. Stockh. högsk. 09—16. Led. av dir. f. sällsk. f. folkundervisn. befrämj. sdn 85, under några år dess v. ordf. samt insp. f. dess skola 85—16.

OTTO KINCH †. F. i Danmark, prakt. i manufakturbranchen, började resa i Sverige m. eng. textilvaror o. bosatte sig 82 i Stockh. Styr.-led. i Sv. handelsresandefören. under 14 år, i Sv. handelsagenters fören. sdn dess stift., på sin tid ordf. i Dansk fören. i Stockholm.

ANDERS BERGSTRAND †. Veter.-ex. 84, distr.-veter. s. ä., länsveter. i Östergöt. l. sdn 92. Ordf. i Länsveter.-fören., i Östergöt. veter.-fören.

samma, och i ordalag av uppriktigaste förtvivlan försäkrar han Bigot sin tillgivenhet och sitt förtroende. "Svara mig genast med två ord om jag har sårat Er".

På detta brev av Beethoven synes Bigot ha undangett sig en alltför ivrig uppvaktning för sin hustru från Beethovens sida, och det sista dokumentet i denna lilla episod är ett ofta citerat brev från Beethoven till makarna Bigot, i vilket Beethoven i de skönaste vändningar lägger i dagen sitt rena och upphöjda sinnelag.

Efter fotografen

Kliché Aug. Sjöbergs Klichéanst., Gbg

VIBY BY i St Olovs socken, Uppland, märklig för sina knuttimrade och halmtäckta byggnader samt murrester av ett gammalt kloster.

KORRESPONDENS OCH FOTOS FRÅN EN LANDSMAN I TOKIO:
T. v. KEJSARINNAN AV JAPAN besöker sjukhus med under den stora olyckan skadade; t. h. KRONPRINSEN AV JAPAN mottager rapport om ödeläggelserna.

Klubb. Aug. Sjöbergs Klubb, Göteborg

Alltjämt inströmma meddelanden och fotografier från den fruktansvärda jordbävningen i Japan. De underligaste exempel på räddning av människoliv från de vidsträckt ruinfälten berättas och från alla håll höres beröm över kejsarfamiliens behjärtade hållning. Kejsarinnan har

alltid varit en varm anhängare av Röda korset och socialt arbete och kronprinsen har på ett förr i Japans historia okänt sätt trätt ut bland folket för att lämna sin hjälp. Alla dyrbara hovfester och ceremonier ha inställts och till sitt blivande bröllop har han i stället för kostbara presenter önskat pengarna använda till återuppbyggnadsarbetet av det "nya och större Tokyo".

Den kända författarinnan, fru Alfhild Agrell, f. Marin, har den 8 november avlidit i Flen i en ålder av 74 år.

Fru Agrell framträdde i början av 80-talet inom kort tidrymd med ett flertal alster: reseskisserna "Bilder från Italien", skådespelen "Räddad" och "Dömd", komedien "Småstadsliv" och norrländsskildringen "Från land och stad" och vann en icke ringa uppmärksamhet. Den största publiken träffade hon likväl med sina utomordentligt populära, friskt humoristiska "Lovisa Petterqvist"-böcker "I Stockholm" och "Hemma i Jockmock". Kvinnoemancipationen fick en skarp och ivrig förespråkarska i fru Agrell men hennes måhända djupaste verk äro de sanna och träffande norrländsskildringar, som kommo till synes i flera av hennes böcker. Alla hennes arbeten bära emellertid vittnesbörd om en rörlig intelligens, en god iakttagelse- och skildringsförmåga och ett uppriktigt patos för rätt och sanning.

ALFHILD AGRELL. Författarinnan.
— Flen. — F. 1849. † 8 nov.
Efter porträtt. Klubb. Sjöbergs, Göteborg.

FRANSKA PILGRIMER I JERUSALEM. De första franska pilgrimerna sedan kriget ha ankommit till den Heliga staden, där de buro korset genom hela Via dolorosa och vid var och en av de 14 stationerna höll en mässa. — Efter foto. från en landsman. — Klubb. Sjöbergs, Göteborg.